

УНИВЕРЗИТЕТ „КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ — СКОПЈЕ
L'UNIVERSITÉ „CYRILLE ET MÉTHODE“ — SKOPJE

Tom XXIX

Југославија — Yugoslavie

1990

YU ISSN 0479—0927

VDK 33

ГОДИШНИК

НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ — СКОПЈЕ

ANNUAIRE

DE LA FACULTÉ DES SCIENCES ÉCONOMIQUES DE SKOPJE

1950—1990

Скопје 1990 Skopje

Г О Д И Ш Н И К
ПО ПОВОД ЈУБИЛЕЈОТ — 40 ГОДИНИ НА
ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ — СКОПЈЕ

Редакциски одбор:

Проф. д-р Тихомир Јовановски
Проф. д-р Серафим Томовски
Проф. д-р Димитар Граматиков
асист. м-р Вера Наумовска

Главен уредник:

Проф. д-р Тихомир Јовановски

Графичко-техничко уредување

Крсте Јованоски

Во финансирањето на Годишникот со средства учествуваше
Републиката заедница за научни дејности — Скопје

Печатено во Универзитетска печатница „Кирил и Методиј“ — Скопје
тираж 600 примероци

СОДРЖИНА

проф. Кочо Ади Митревски НАСОМУВАЊЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО НА РАКОВОДНИ КАДРИ ВО СТОПАНСТВОТО — — — — —	11
д-р Ксенте Богоев ФУНКЦИИТЕ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ БАНКИ — — — — —	21
проф. Ванчо Бурзевски КРИЗА И РЕНЕСАНСА НА СОЦИЈАЛИЗМОТ — — — — —	29
д-р Аригон Жиков ПРИНЦИПОТ НА ПОТПИРАЊЕ ВРЗ СОПСТВЕНИ СИЛИ НА ПА- ЗАРНИОТ МЕХАНИЗАМ ВО СТОПАНСТВОТО — — — — —	37
д-р Бошко Јаковски ПАЗАРНОТО ПРЕСТРУКТУИРАЊЕ НА АГРАРНИОТ СЕКТОР ВО СРМ — — — — —	47
д-р Тихомир Јовановски ФИНАНСИСКИОТ ПАЗАР ВО ЈУГОСЛАВИЈА (ДЕТЕРМИНАНТИ И ФУНКЦИОНИРАЊЕ) — — — — —	57
д-р Слободан Марковски ОСВРТ ВРЗ ПОЈАВАТА НА НАУКАТА ЗА ТРОШОЦИТЕ — — — — —	69
д-р Александар Николовски ОСИГУРУВАЊЕ НА ИЗВОЗНИ КРЕДИТИ СТОПАНСКИОТ РАЗ- ВОЈ НА СР МАКЕДОНИЈА — — — — —	75
д-р Димитрија Новачевски ЛИМИТИРАНОСТ НА ФАКТОРИТЕ НА СТОПАНСКИОТ РАЗВОЈ НА СРМ — — — — —	85

д-р Душан Петковски	
ПРИРОДАТА И КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ТРОШЕЊАТА ШТО СЕ ЧИНАТ ПРИ ДЕЈСТВУВАЊЕТО НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ОД ОБ- ЛАСТА НА СТОКОВИОТ ПРОМЕТ	97
д-р Сашка Спасов	
СО ИНВЕСТИЦИИ ПРОТИВ СТАГНАЦИЈА ВО СТОПАНСТВОТО	107
проф. Тодор Стојановиќ	
НЕКОИ ПОДАТОЦИ И ФОТОГРАФИ ЗА ПРВОТО ПЕЧАТЕНО ДЕЛО ВО КОЕ СЕ ТРЕТИРА И ПРОБЛЕМАТИКАТА НА ДВОЈНО- ТО КНИГОВОДСТВО	115
д-р Вера Галеvsка	
ЕЛЕКТРОСМЕТАЧКАТА ТЕХНИКА И ТЕОРИЈАТА НА УПРАВУВАЊЕ	127
д-р Серафим Томовски	
СМЕТКОВОДСТВОТО ВО ФУНКЦИЈА НА СОВРЕМЕННИТЕ ЕКО- НОМСКИ ИНТЕГРАЦИОНИ ДВИЖЕЊА	137
д-р Никола Узунов	
МЕГУСЕБНИТЕ ОДНОСИ НА ЕКОНОМСКИТЕ И ПОЛИТИЧКИТЕ СИСТЕМИ	147
д-р Митра Шароска	
ИЗРЕКИТЕ „ГНИЛ КАПИТАЛИЗАМ“ И „НЕЕФИКАСЕН СОЦИЈА- ЛИЗАМ“ И РЕАЛНОСТА ВО СОВРЕМЕНИ УСЛОВИ	161
д-р Ангел Георгиев	
УРБАНИЗАЦИЈАТА НА ОПШТИНИТЕ ВО СРМ	171
д-р Љубиша Монеv	
ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИТЕ ПРИЛИКИ ВО СКОПЈЕ ВО ПРВАТА ГОЛОВИНА НА XIX ВЕК СПОРЕД ФРАНЦУСКИ ИЗВОРИ	183
д-р Станоил Станојевски	
ИНДИКАТОРИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ОБРТНИТЕ СРЕДСТВА	193
д-р Методиј Стојков	
НЕКОИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕКОНОМСКАТА МИСЛА ВО ЈУ- ГОСЛАВИЈА	207
д-р Љубе Трлевски	
ИСПИТУВАЊЕ НА СТЕПЕНОТ НА (НЕ)ЗАВИСНОСТА НА ЦЕН- ТРАЛНИТЕ БАНКИ ВО ЗЕМЈИТЕ НА ФЕДЕРАТИВНО УРЕДУВАЊЕ	218
д-р Таки Фити и ас. Владимир Филтшовски	
СТОПАНСКАТА РЕФОРМА И АКЦИОНЕРСТВОТО	233

д-р Бобек Шуклен		
ПРЕДВИДУВАЊЕ СО МЕТОДОТ НА СЕЗОНСКО ЕСПОНЕНЦИ-		
ЈАЛНО ИЗРАМНУВАЊЕ — — — — —	241	
д-р Живко Атанасовски		
ФИСКАЛЕН И ФИНАНСИСКИ ФЕДЕРАЛИЗАМ — — — — —	249	
д-р Димитар Бојацковски		
РАБОТОВОДНАТА ФУНКЦИЈА И ПАЗАРНО ОРЈЕНТИРАНОТО		
ПРЕТПРИЈАТИЕ — — — — —	255	
д-р Благоја Горѓиновски		
УЛОГАТА НА ДИРЕКТОРОТ ВО ОРГАНИЗАЦИСКОТО КОМУНИ-		
ЦИРАЊЕ — — — — —	263	
д-р Огнен Дамев		
ТРАНСФОРМАЦИЈАТА НА ДИСПЕРЗИРАНАТА МРЕЖА НА ГОЛЕМ		
БРОЈ МАЛИ СЕЛА НА СРМ ВО КОНЦЕНТРИРАН И ПОВРЗАН		
СИСТЕМ НА НАСЕЛБИ — — — — —	273	
д-р Злате Коловски		
ОТПЛАТУВАЊЕ НА КРЕДИТИТЕ ВО НЕИНФЛАТОРНИ И ИН-		
ФЛАТОРНИ УСЛОВИ — — — — —	287	
д-р Катерина Чакмакова—Манова		
НАДВОРЕШНОТРГОВСКАТА РАЗМЕНА НА ЈУГОСЛАВИЈА И ПРО-		
МЕНИТЕ ВО ЗАКОНСКАТА РЕГУЛАТИВА — — — — —	299	
д-р Блажо Недев		
СМЕТКОВОДСТВОТО НА ТРОШОЦИТЕ ВО ФУНКЦИЈА НА УГ-		
РАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ СО ПРЕТПРИЈАТИЕТО — — — — —	309	
д-р Михаил Петковски		
РЕЖИМОТ НА ФИКСЕН ДЕВИЗЕН КУРС КАКО ОПЦИЈА ЗА		
ЗЕМЈИТЕ ВО РАЗВОЈ — — — — —	319	
д-р Снежана Плавшиќ		
НЕОПХОДНИ ДОКУМЕНТИ ЗА НАМИРУВАЊЕ СПОРЕД НОВО-		
ДОНЕСЕНАТА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА — — — — —	329	
д-р Златка Поповска		
ЕКСТЕНЗИВНОСТА—ОСНОВНА КАРАКТЕРИСТИКА НА ДОСЕГАШ-		
НИОТ РАЗВОЈ — — — — —	339	
д-р Трајко Русевски		
ВЛИЈАНИЕТО НА ОКРУЖУВАЊЕТО ВРЗ СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ		
ИЗВЕШТАИ — — — — —	351	

д-р Благородна Теодосиевска	
МАТЕМАТИЧКО СТАТИСТИЧКО МОДЕЛИРАЊЕ—НАУЧНА ОСНОВА НА КИБЕРНЕТИКАТА СО ЕКОНОМСКИТЕ СИСТЕМИ — —	363
д-р Ристо Христов	
МЕХАНОМ ЗА ФАКТОРИТЕ И ДВИЖЕЧКИТЕ СИЛИ НА ОБШТЕСТВЕНИОТ РАЗВИТОК — — — — —	373
м-р Тодор Коневски	
НЕКОИ КВАЛИТАТИВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РАБОТНА СИЛА ВО СР МАКЕДОНИЈА — — — — —	383
м-р Мирослава Момирска—Марјановиќ	
ЗА МОЖНОСТА ОД КОНСТРУКЦИЈА НА ЕКОНОМЕТРИСКИ INPUT-AUTPUT МОДЕЛ — — — — —	403
м-р Олга Теменугова	
ВРЕДНОСТА НА ПАРИТЕ И ВИСИНАТА НА ЦЕНИТЕ — — —	411
м-р Олгица Блажевска	
НАУКАТА КАКО ФАКТОР НА СТОПАНСКИОТ РАЗВИТОК — —	419
м-р Љубица Костовска	
КРИЗАТА НА ЗАДОЛЖЕНОСТА НА ЗЕМЈИТЕ ВО РАЗВОЈ — —	429
м-р Милан Зафировски	
КОНЦЕПТОТ НА ЕКВИЛИБРИУМ ВО ЕКОНОМСКАТА ТЕОРИЈА —	439
м-р Вера Наумовска	
ПРОЦЕСИРАЊЕ НА ПОДАТОЦИ СО КОМПЈУТЕРСКА ПОДРШКА	451
м-р Гордана Николиќ	
ПРИМЕНА НА МАТРИЦИТЕ ВО INPUT-AUTPUT — — — — —	461
м-р Наталија Николовска	
РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА НА РЕПУБЛИКАТА КАКО ТЕОРЕТСКА КОНЦЕПЦИЈА — — — — —	475
м-р Нада Секуловска	
ЕЛАСТИЧНОСТА НА ПОБАРУВАЧКАТА ВО МАРКЕТИНГОТ — —	485
ас. Сашо Јосифовски	
ФАЗЕН ПРИСТАП НА РАЗВОЈ НА ПРОЕКТИ ВО РАМКИТЕ НА ЕДЕН ИНФОРМАЦИОНЕН СИСТЕМ — — — — —	493

ас. Ирена Кичеркова	
СТОПАНСКИТЕ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ НА РЕЛАЦИЈА РАЗВИЕНИ—НЕРАЗВИЕНИ — — — — —	499
ас. Зоран Мишовски	
НЕТО ОБРТНИ СРЕДСТВА — — — — —	511
ас. Митре Стојановски	
ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОИЗВОДИ КАКО ОСНОВА ЗА РАЗВОЈНАТА ПОЛИТИКА НА ПРЕТПРИЈАТИЕТО — — — — —	527
м-р Елена Дорева	
ЗЕМЈОДЕЛСКАТА ПОВРНИНА КАКО ФАКТОР НА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО ПРОИЗВОДСТВО ВО СРМ — — — — —	539